

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatvs
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 17. Mortificationis exemplo multos ædificari, & ad bona opera
commoueri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

MORTIFICATIONE. 375

nati sunt, de pugna, qua superest cum carne, cum mundo, cum diabolo: in qua victores esse non possunt, nisi cum Dei gratia Apostolo obtemperent, dicenti. Debites sumus, non carni, ut secundum carnem vivamus: si enim secundum carnem vixeritis, morimini: si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis. Hucusque Concilium.

Rom. 8.

CAPVT XVI.

Mortificationis exemplo multos edificari & ad bona opera commoveri.

NON dubium est, ut sancti Patres confitentur, ut bona doctrina multi edificantur & commoventur ad vitam pie instituendam, sic bonae vitae exemplo efficacius multo plures commoveri Deum, antequam humanam assumeret naturam, visibile quoque virtutis exemplum praeberet, cognoscebant & imitabantur in mundo pauci, cantabaturque illud Psalmi. Notus in Iudaea Deus, in Iisrahel magnum nomen eius. in solo enim angulo illo orbis, nempe

Greg. in pastoras. p. 2. c. 3. & in prol. dia- log. Bern. serm. de S. Benedicte.

Psal. 78.

pe Palestina serè agnoscebatur verus
 DEVS & colebatur. At postquam Deus
 factus est homo, seque exemplū spe-
 ctabile omnibus proposuit nostræ im-
 becillitati accommodatum, & de eo
 dictum est, *capit Iesus facere, & docere*
 cognosci capit ab omnibus, sicut
 in persona eius à propheta Malachia
 erat prædictum. *Ab ortu solis usq; ad*
occasum magnum est nomen meum in
gentibus, nempe quia agnoscebatur
 & adorabatur pro vero Deo in toto
 mundo. In conuersione quoque mi-
 diad Christi fidem, etsi multum effu-
 ditum sit ministerio prædicationis Eua-
 gelicæ, & miraculorum patratiōe, ta-
 men multò plus profecit S. apostolo-
 rum, & postolicorumque virorum, &
 fidelium omnium qui in communi
 vitam perfectam ducebant, exemplū
 ut affirmat S. Chrysostomus. Genti-
 les, inquit, plus permoti sunt ad iu-
 gum legis Christi suscipiendum san-
 ctitate vitæ, quàm miraculis. Et alibi
 Gentiles, inquit, non miraculis tantū
 ad credendum adducti sunt, sed etiā
 vita fidelium integra & sancta, cum re-
 sum cor essent & vaicuiq; ex commu-
 nibus

Mat. 1.

Mal. 1.

hom. 71. in
e 13. Ioan.

Et hom. 6.
1. Cor. 2.

MORTIFICATIONE. 317

nibus facultatibus distribuatur quā-
tum opus erat. Et si nunc talem vitam
agerent Christiani, totus mundus fa-
cile fidei Christi adūgeretur. Sic Ch-
sostomus. Et certe experitētia ipsa do-
cet, nos reuera insigni virtutis exem-
plo à magno Dei seruo prestito magis
ad pietatem moueri, quàm omnibus
concionibus & admonitionibus.

Et quamuis quoduis opus
virtutis externum à seruo Dei profe-
ctum efficacitatem quandam habeat
ad alios in virtutis amorem inflaman-
dos, nihilominus mortificationis ex-
ercitium in eo genere peculiarem sibi
vendicat gratiam. Si enim quis à ab-
omnibus delitijs studio se mortifican-
di, etiam licitis abstineat, amet pēni-
tentias, eaque quę penam & molestiā
corpori afferunt, ac præterea nihil in e-
ius vita reprehensione dignū animad-
uertatur, dici non potest, quantū hoc
vitæ exemplo alios commoueat ad
vitæ anteaetæ emendationem, quan-
tū alios pudefaciat voluptatibus, cor-
porisq; commodis deditos, ignauos
quoque & tepidos coarguat, vt ex ve-
terno suo emergant. Confirmabimus
id ex.

id exēplis nōnullis, quia (vt dixim⁹) or
dinariē pl⁹ mouent exēpla, quā verba.

*ur in
Iacob.*

COMMEMORAT Simeō Metaphrastes,
cū S. Saba Abbas in spelūca quadā deli
tesceret vna cū discipulo suo, nomine
Basilio, qui genere nobilis, & diues o-
nibus relictis statuerat cū dicto. Patre
paenitentia agere, nocte quadā spelun-
cā ingressos latrones, vt inde aliquid
abriperēt, & cū nihil apud eos pretio
dignū inuenisēt, cepisse eos cogitare,
illos procul dubio homines esse san-
ctos, qui vitā tā inopē, omnibus rebus
necessarijs destitutā ibi traducerent, se
verō esse homines perditos & dānatio-
nis reos; In qua cogitatione dū essent,
cepisse vehemēter dolore de peccatis,
& impendentem Dei metuere vin-
dictam: occurrisse deinde in vasta so-
litudine ingētes leones; illos verō, cū re-
mediū liberationis aliud nō veniret in
mētē, precepisse, vt propter B. Sabę ora-
tiōes terga verterēt, quod & fecerūt, nō
sec⁹, quā si telis cōfixi fuissēt. Illi verō
cōtinuō ad S. Sabā reuerterūt, vitā cō-
mutarūt, & manūū labore deinceps vi-
uitarūt. Tātū potuit bonū iustorū san-
ctorum mortificatorum exemplum.

NEC

MORTIFICATIONE. 39

Nec mouet solū mortificatio peccatores ad corrigēdā vitā, abdicādo se voluptatib⁹ pœna eterna dignis, sed etiā ad imitādū ipsi⁹ virtutis exēplū. Quot enim homines, cōspecto aliquo mortificati serui Dei exēplo, excluso omni lāguore, torporeque ad imitandum se comparant, & quod antē credebant imposibile, experiuntur esse facile?
S. Vincentius ordinis Prædicatorum, *Vin. Iustin.*
vt est in eius vita, prædicatione sua nō *in eius vita*
solūm prouocabat homines ad internum dolorem de peccatis, sed etiam ad acerrimas corporis diuerberationes, quæ sæpè à multo populo, totisque ciuitatibus circū Ecclesias publicè instituebātur. Id cū in Frācia quoq; fecisset, accidit Lugduni militē quendā pessimū, qui omnibus erat scandalo, tādē a hire sacerdotē & peccatorū facere exomologesin. Cui sacerdos loco penitentię cū iniūxisset, vt in publica aliqua supplicatiōe disciplinā cū alijs ferret & ille agrè tantā penitentiā susciperet, non aliud illi mandauit, quā vt comitaretur saltem in processione: libenter paruit, & spectaculo verberatium durum illud pectus ad tantū crimi-

20 TRACTATUS DE SVI

criminum suorum dolorem commo-
tum est, vt detractis vestibus flagro ac
cepto tam immaniter in tergum suum
defœuerit, vt circumstãtes omnes mo-
uerit ad lacrymas, ac tandem, ne nec
sibi immani iteratione ictuum affe-
ret, opus fuerit disciplinam è manibus
extorquere. Itaq; apud hunc hominẽ
plus valet bonum exemplum, quam
verborum Confessarij autoritas; cuius
magnum dei donum sit emollire ho-
minis duricor ad agendam tam mag-
nam pœnitentiam, facillè apparet, quã-
ta sit mortificationis vis & efficacia,
maximè cum quo ad mouendum est
potentior, hoc Deus quoque proli-
uius per illam operetur, fiatque aliq; ad-
do, vt vnus hominis verberatio plu-
rimos, in òcotos populos ad acẽ mu-
tandum permoueat.

*In eius vi-
ta & in
epist. in ap-
pendi
Biblioth.
sacra.*

B P E T R U S Damianus Cardinalis
narrat S. Dominicum Loricatum in-
ter ceteras mortificationes, hanc im-
primis vsurpassè, vt totum corpus cre-
bris virgarum ictibus in quinque vel
sex horas affligeret, totumque in
ictus psalterium, quod memorizã-
dãrat, recitaret. Quod exemplum fecit
vt

MORTIFICATIONE. 318

vt disciplina vsus, in ditione illa, tota-
que patria, in qua morabatur, frequen-
tari ceperit, non modò inter religio-
sos, sed etiam inter seculares, viros &
feminas, nobiles & ignobiles: tantoq;
ardore hanc castigationem suscipiebant,
vt crederent se hoc genere supplicij
omnes pœnas peccatis in alio seculo
debtas expurgaturos. Cur autem ser-
ui dei mortificationis exemplo tan-
to perè homines permoueant, illa vna
causa est, quòd, vt sunt addicti volup-
tatibus & illecebris carnis, omnesque
afflictiones illius refugiunt, vehemen-
ter admirantur, si quem cernant tan-
ta virtute præditum, vt omnia huius
mundi blandimenta contemnat, & rã-
acribus flagris in hostem domesticū
sauriat. Hoc ipsum S. Petrus in episto- *epist. 1. c. 4.*
la canonica obseruauit. nam cum hor-
tatus fuisset fideles, vt exemplo Chri-
sti armarent se contra inordinatas car-
nis cupiditates, mortificationem que
crucis Christi amplecterentur, mox ad-
dit. *In quo admirantur, non concurren-*
tibus vobis in eandem luxuria confusio-
nem. Altera causa est, quia peccata terè
committuntur ab hominibus, aut ad
capica-

capiendam aliquam voluptatem, et
ad evitandam aliquam afflictionem,
penam: cum ergo homines huius se-
culi vident seruos dei contemptis
nis blandimentis vltro eam cruci-
re cum concupiscentijs, prorsus in-
sententiam veniunt, esse eos ab om-
crimine & malicia immunes. Hoc
no iustinus martyr olim primor-
Christianorū innocentia agnovit,
ad corū numerum se aggregavit. Co-
fiteri enim ipse in suis libris, se, ut
tilis esset, cernere q̄; Christianos ma-
tyres summo cū gaudio acerbissim-
se obijcere tormentis, potius, quam
idola colerent, in eam cogitatione
venisse, fieri nō posse vt tales homines
sint fugitiosi. Si enim fuissent, con-
modis suis studuissent, ac proinde
uos & incolumes se esse voluissent,
niq̄; conatu durissima tormenta
terfugissent.

At Q. hinc discere queūt pietati-
diosi, quibus cure est anime salutis,
to studio fugere debeamus super-
neceas carnis delicias, & cōtinuē
ficationi operam dare, ne pravo
plo alicui prebeamus causā ruine.

*Perion. in
suis vita
& Surin.*

MORTIFICATIONE. 319

quo Christus mortuus est. Hoc perpetuum fuit omnium Sanctorum studium, ut sicut magno zelo ardebant salutis animarum, atque ideo omnes offe adiculi occasione cauebant, ita etiam se proprio solatio, multisque commodis ad vitam necessariis spem exspoliarent, ac praeterea corpus multis paenitentibus, ad bonum exemplum relinquendum alijs, diu exarent. S. Antonius, cum in adolescentia, maximas paenitentias fecisset, multisque annis incredibiles pugnas cum daemonibus sustinisset, quando ad extremam senectam, in qua quieti aliquid dandum videbatur, peruenit, renouare cepit omnia pristina paenitentiae exercitia, ad dandum bonum exemplum alijs, quibuscum tunc versabatur.

*Athan. in
eius vita.*

Idem fecit S. FRANCISCUS, qui etsi multis mortificationibus, quas initio conversionis suae subierat, viribus esset debilitatus & aeger, atque idcirco non opus habebat tanta vitae asperitate ad domandam carnem, quam spirituum perfectam subiecerat: tamen ut suo exemplo praeretur alijs, crebro iterabat opera abstinentiae & mortificationis, dicebat nimirum illi S. P.

*Lib. 1. vita
c. 42.*

mes vna
tepidi

374 TRACTATUS DE SVI

tepiditatis & laxitatis in quibusdam
religionibus causam esse, quod qui re-
ccens ingrediuntur religionem, ut ha-
bet B. Bonaventura, oculos conijci
soleant in exempla seniorum, quod
ad penitentias & mortificationem at-
tinet, non considerantes, quid egerint
dum essent iuvenes; & ideo nihil
tari volunt, nisi quod in illis viderint
& à primo seruire discedunt. itaque
ut huic incommodo occurrerent, à pa-
stina severitate viuendi nihil remitte-
bant.

CAETERUM, quia non omnibus
suppetunt vires id praestandi, a his
minus congruens est & iustum, ut ser-
uui Dei in affecta aetate aliqua mortifi-
cationis exercitia, quae vires non exco-
dant, amplectantur, ut omnes inter-
gant, quanti illa aestiment, quam
necessaria sint ad virtutum perfec-
tionem assequendam, seque non volu-
tatis, sed sanitatis vitio à durioribus
corporis castigationibus abstinere.

S. DOMINICVS, tantum opo-
ponebat in hominibus bono-
nuandis, auertendisque omnibus
scandalis, ut ne aeger quidem la-
que-

In eius vi
ta l. 4 c. 3
2. o.

MORTIFICATIONE. 315

res cibos admitteret, & dum iter face-
ret pedibus, lassusque & sitibundus di-
versorium adiret, ne aquam quidem
ad satietatem bibere auderet, ne cui-
quam in re tam parua malum exem-
plum daret: vnde ad sitim restringuen-
dam sæpenumerò fontes in via inqui-
rebat. O quàm longè ab hoc sanctorū
spiritu abluunt, qui suis commodis stu-
dent, & neglecto bono exemplo, id v-
num laborant, vt lautè cuticulam cu-
rent, & cum in vestitu, tum in habi-
tatione nihil desideretur, quod optari
queat Meritò sanè S. BERNARDVS *Serm. 30.*
perfringit eos, qui in victu, alijsq; re *in Cant.*
bus plus æquo sunt solliciti & curiosi,
non contenti ijs, quæ ad vitam tole-
randam sufficiunt, ac conscientiam eo-
rum stimulat hisce verbis. *Parce obse-*
ro primum quieti tuæ, parce
conscientiæ: Conscientiæ, dico, non tuæ,
sed alterius, illius videlicet, qui prope
sedens & edens, quod sibi apponitur, de
tuo singulari ieiunio murmurat. Vigilã
tes igitur simus in cauendis scanda-
lorum occasionibus, alijsq; bonū ex-
plum præbeamus, vt mortificationis,
quæ instrumentum est ad omnes vir-

P 3 tutes,

716 TRACTATUS DE SVI

utes, studium magni ab omnibus fa-
at. Sic enim faciemus rem gratam Do-
mino, qui pro salute animarum vici-
profudit, & in virtute meritisq; apud
Deum magnos progressus faciemus.
Quemadmodū enim qui pravo sine
exemplo alios impellunt in ruinam
& perditionem, tot homicidiorū spe-
ritualium apud Deum rei sunt: sic qui
bono exemplo plurimis secundam vi-
tutis auctores fuere, vel ad rationem vi-
te sanctioris ineundas perduxerunt,
eisdem meritum & coro-
narum immortalium apud
Deum participes
redden-
tur.

FINIS I. PARTIS

PAR